

روز هفتم «تئاتر فجر» به یاد جمشید مشایخی

روز هفتم، چهل‌وسومین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر با احترام به استاد و بازیگر فقید تئاتر و سینما به نام زنده‌یاد جمشید مشایخی نام‌گذاری شد. دیروز در هفتمین روز از جشنواره، ۱۷ گروه صحنه جشنواره را تجربه کردند که از میان آنها هشت اثر نمایش‌های صحنه‌ای و ۹ اثر نمایش‌های خیابانی را تشکیل می‌دادند. «ستارخان» به کارگردانی یعقوب صدیق جمالی، «این دنیا به کنسرت...

ادق الهی درباره موعود است. یادمان باشد آنچه که در تاریخ تراست میل ما نیست بلکه آن چه که مؤثر در تاریخ است عمل ست. ما ممکن است به‌گونه‌ای عمل کنیم که ظهور دیر یا زود بدهد. نباید درباره ظهور به‌گونه‌ای بیندیشیم که مثلا انگار وار قطاری هستیم و این قطار حرکت می‌کند و خواه‌ناخواه به صد می‌رسد! ببینید! این که فرجام تاریخ، رستگاری و آزادی ست، درست! اما این که چه‌زمان به چنین سعادتی می‌رسیم، گمان بستگی به کارکرد و عمل همه مردم جهان یعنی کلیت دارد.

در این چا پیردازیم به سخن مقام معظم رهبری که برپایی تمدن بن‌اسلامی، اتفاق‌زمینه‌ساز ظهور است؟

دن نوین اسلامی که ایجاد خواهد شد، نه ایرانی، نه عربی و نه محورا است؛ بلکه این تمدن، تمدنی قرآنی است.

مان، متعهد و مسئول است چون اختیار دارد؛ اختیار بدون مسئولیت نمی‌شود. انسان اختیار و مسئولیت دارد که به ری آزادی و ایجاد جهان تراز قرآن حرکت کند. کلیت بشریت تمامیت تاریخ، اصل اختیار را پذیرفته که این اختیار بدون ثولیت و مسئولیت‌پذیری نمی‌شود. ما در درجه نخست مسئولیت داریم که خودمان را بسازیم، آن‌هم براساس الگوی فات الهی؛ به عبارت دیگر باید از خودمان انسان‌هایی تربمند، دانشمند، عادل، لطیف و خلاق بسازیم. به‌ویژه باید عدالت توجه کرد، زیرا این صفت الهی را معمولاً در خودمان در جهان آفریانی می‌کنیم. بدین‌گونه‌یابیستی جامعه‌ای داری ین صفات الهی و به‌ویژه عدالت‌محور بنیاد کنیم و در ادامه دجهانی‌باین صفات الهی بسازیم.

یعنی هدف ظهور، اجرای عدالت در جهان است؟(اشرف‌ت‌الارض بنوریها)

اصلا هدف ظهور همین است. ما باید در این مسیر حرکت بکنیم، اگر به‌اندازه لازم آمادگی داشته باشیم، امام زمان که بیاید چنین اتفاقی می‌افتد. همه انسان‌ها میل به خدا دارند اما همه‌شان خودآگاه و خداآگاه نیستند؛ به عبارت دیگر، امکان دارد ما به چیزی میل داشته باشیم ولی از آن آگاهی نداشته باشیم؛ همه انسان‌ها به صفات خدا میل دارند ولی از فلسفه‌این تمایل آگاهی ندارند.

پس انسان‌ها دو گروهند؛ اول

انسان‌های ناخودآگاه‌وناخداآگاه‌که اکثریت‌راداشته‌ودارند. این‌ها از مکانیزم سرشت آگاهی ندارند. میل به زیبایی یا علم و عدالت ... دارند اما به فلسفه‌شان نیندیشیده‌اند. وقتی کسی خودش را شناسد و نداند، نمی‌تواند رابطه‌اش را با خدا تعریف بکند، و ثانیاً اقلیتی‌هم هستند که خودآگاه‌وخداآگاه هستند.

بنابراین یک راه رسیدن به عدالت جهانی، همانا به خودآگاهی رسانیدن انسان و به خداآگاهی رسانیدن

تاریخ است.

آن صفتی که در جامعه انسانی معمولاً قربانی می‌شود، عدالت است که گمشده جامعه بشری است

لژی‌رسانه‌های ما چگونه باید مخاطبان‌شان را در برابر موج بمباران‌های نرم‌وخزنده‌فرهنگی بیمه‌کندند تا آسیب‌نبینند و به‌سمت دشمن گرایش پیدا نکنند، راریزش مخاطب نداشته باشیم؟

رسانه‌ها باید این معارف را نشر بدهند، منتها با بیانی منطقی و رسا. تانسان به خودآگاهی‌نرسد و تازمانی‌که تاریخ به خداآگاهی‌نرسد، انسان به عدالت‌وآزادی نخواهد رسید.

نبرد انسان با ناخودآگاهی و ناخداآگاهی درنهایت به سود خودآگاهی‌وخداآگاهی به‌فرجام‌خواهد رسید.

انسان‌های ناخودآگاه و ناخداآگاه معمولاً به حقوق دیگران تجاوز می‌کنند و موجبات جنگ و ستیزش را به‌وجود می‌آورند. با به خودآگاهی رسیدن بشریت و به خداآگاهی رسیدن او، زمینه‌های جنگ و ستیزش ازبین می‌رود.

مثلاً همین وضعیتی که در خاورمیانه و فلسطین مشاهده می‌کنید؛ اول یک بخش از سرزمینی را گرفته و سپس با توسعه‌طلبی و تجاوز، چه‌هاکه‌نکرده‌این‌رژیم فقط‌قتل‌وغارت‌وکنش‌ارمی‌کند! ه‌رساعت یک کودک را در غزه می‌کشند! این به‌دلیل بحران ناخودآگاهی و ناخداآگاهی درمیان صهیونیست‌هاست.

لژی‌برگردیم به پرسش از رسانه: تارسانی‌هامان در فضای رسانه چیست و رسانه مطلوب چه ویژگی‌هایی دارد؟

کسانی‌که رسانه‌ها را اداره می‌کنند باید از علم‌ارتباطات آگاهی‌داشته باشند؛ نه به‌معنای صرفاً مطالعه کتاب‌های ترجمه‌شده؛ زیرا چنین آثاری به ارائه فوت‌وفن کار رسانه نمی‌پردازد، علی‌الخصوص با آن شیوه‌هایی که در رسانه‌های فراگیر خارجی شاهدیم. مثلاً با این ترجمه‌ها از کار بی. بی. سی نمی‌توانید به‌شکلی حرفه‌ای سردر بیاورید. دوم، آگاهی به علم مدیریت است. سوم، آگاهی به علم سیاست است و به‌عنوان مثال توجه به اینکه غرب می‌کوشد عادات و آداب و سبک زندگی‌اش را جهانی می‌کند و برای حذف رقبا به‌تجزیه فرهنگی آنها می‌پردازد و نمونه‌اش هندوستان است که مردمانش به‌خاطر برنامه استعماری ایجاد یا احیای گویش‌ها و لهجه‌های مختلف برای گفت‌وگو با همدیگر ناگزیرند از زبان انگلیسی استفاده کنند؛ زیرا تاب‌پذیرش یک‌دیگر را ندارند. همین‌کاری که برخی دوست دارند در بقیه کشورهای اسلامی بکنند مثلاً به‌قدری زبان فارسی را تضعیف بکنند تا بعداً زبان انگلیسی به‌عنوان حلقه واسط ایرانیان مطرح شود. چنین‌کسانی به‌گونه‌ای با زبان فارسی برخورد می‌کنند که انگار فارسی، دستور زبان ندارد!

چهارمین مولفه‌ای که بایستی اصحاب رسانه دارا باشند هوشیاری تاریخی است. یعنی باید بدانند زنجیره حوادث تاریخی چه بوده که روزگار ما دارای چنین خصوصیتی شده؛ و آیا روابط علت‌ومعلولی حوادث چگونه بوده که به این جارسیده‌ایم.

پنجمین ویژگی اصحاب رسانه این است که تصویر روشنی از آینده مطلوب و ممکن داشته باشند. باید تأکید کرد؛ مدیر رسانه بایستی این پنج ویژگی را دارا باشد و اگر نداشته باشد، من خواهم گفت؛ کسی که دانش جراحی مغز را نمی‌داند، آیا حق دارد سریک بیمار را بآرکند و جاقوی جراحی را در مغزش فروبرد؟!

به من بده‌کاره» به کارگردانی سهند خیرآبادی، «مکبشک» به کارگردانی محمد جواد شریفی، «چمدان‌های چرخدار» به کارگردانی مجتبی لاله‌زاری، «یوکسور» به کارگردانی کیانوش احمدی، «خارشت» به کارگردانی سیدعلی موسویان، «تلقین» به کارگردانی احسان دبیر، «یک ساعت خاطره» به کارگردانی واهه شاهرودیان اجراهای صحنه‌ای هفتمین روز از جشنواره را تشکیل می‌دادند. همچنین نمایش‌های

خیابانی «کیمیا» به کارگردانی فاطمه پارسافر، «ترانسفر» به کارگردانی محمدنظری، «هجل» به کارگردانی مجتبی خلیلی، «مرکب» به کارگردانی حسین اصیلی، «شمس» به کارگردانی مهدی صالحیار، «پاپیون قرمز» به کارگردانی محمدزارع‌زاده، «اعترافات یک مجرم» به کارگردانی نرگس خاک‌کار، «میم مثل مجیده» به کارگردانی علیرضا شمس و «صبح کودک شماره ۴۸» به کارگردانی علی صبوری اجراشدند.

چرایی ناکارآمدی ساواک

آموزش در ساواک:

نیروهای اطلاعاتی نیاز به آموزش [روزآمد] دارند، اما آموزش در ساواکی که موسس اش آمریکایی‌ها بودند، بی‌تزدید برپایه هدف‌ها و مقاصد و امنیت ۲۵ هزار آمریکایی و یک‌هزار نیروی عضو موساد، هزاران انگلیسی، آمریکایی، فرانسوی و اسرائیلی در ایران برنامه‌ریزی و هدفگذاری شده بود.

ارتشبد فردوست می‌گوید: «پس از آنکه ساواک را آمریکایی‌ها تاسیس کردند، من گفتم: شما آموزش ساواک را به عهده‌گرفته، اجرا بکنید. مامور سیا گفت: آموزش به عهده موساد اسرائیل است! من تأکید کردم که شما عمل کنید و اجرا نمایید، قبول نکرد. موضوع را با مامور موساد در تهران مطرح کردم و ایشان پذیرفت. گفتم: کتاب موضوع را به ما بدهید. گفت: نه لازم نیست خودمان تدریس می‌کنیم... گفتم: پس کتاب را بدهید ترجمه کنیم... گفتم: ما ترجمه می‌کنیم... گفت: به زبان عبری است. گفتم که اشکال ندارد، ما ترجمه می‌کنیم... قبول نکرد.» لذا آموزش ساواک و بازجوها توسط موساد صورت گرفت. گاهی تیم‌های ۳ و ۵ و ... نفره به اسرائیل می‌رفتند یا آنها به ایران می‌آمدند. این آیند و روندها برپایه اسناد ساواک تا دی ماه ۱۳۵۷ ادامه داشت.

همکاری‌ها:

ساواک یک کمیسیون سه‌جانبه (ایران، ترکیه و اسرائیل) داشت که سالی ۳ یا ۴ بار تشکیل می‌شد؛ علیه کشورهای همسایه و ... ساواک، اسرائیل و اتیوپی نیز یک کمیسیون سه‌جانبه درباره آفریقا داشتند...

رئیس سرویس فرانسه، دومانش از سال ۱۳۵۰، ماهانه ۵۰ هزار دلار تا سال ۵۷، از ساواک حقوق می‌گرفت. او سه مسئولیت از سوی ساواک داشت: نخست، در مطبوعات فرانسه علیه کمونیسم بنویسد. دوم، از شاه ایران تعریف و ستایش کند و نگذارد چیزی علیه شاه نوشته و منتشر شود. سوم، وضعیت دانشجویان ایرانی در فرانسه.

حتی او سال ۵۷ علیه انقلاب و نیروهای انقلاب و امام راحل (ره) طرح داد.

روسای ساواک:

سرلشکر تیمور بختیار، مسئول حکومت نظامی (۱۳۴۲ تا ۱۳۴۵) نخستین رئیس ساواک شد زیرا او مورد توجه آمریکایی‌ها بود. ارتشی‌ها در دوران او شاکله‌های ساواک بودند. به جز ارتشی‌ها، امثال دکتر منوچهر آزمون، دکتر علینقی عالیخانی و پرویز ثابتی بودند و دورانی را رقم زدند که فشار و اختناق و استبداد شدت داشت. بختیار در سفر به آمریکا، طرح نخست وزیرشدن و حتی کودتا را با جان‌اف کندی مطرح کرد اما پس از بازگشت برکنار شد.

ساواک و مردم:

گاه پرسش می‌شود که چرا مردم از ساواک ناراضی بودند و وحشت داشتند. مگر ساواک چه بود یا چه کرد یا چه برخوردی داشت؟ همان‌گونه که اشاره شد، ساواک یک سیستم اطلاعاتی-امنیتی بود که در خدمت ملت، در راه اقتدار ملی و منافع و استقلال ملی نبود. هم ساختار و طرح و برنامه و مدیریت ساواک توسط آمریکا انجام شده و می‌شد و هم دایره نفوذ بیگانه بود و سیستم‌های اطلاعاتی انگلیس در راستای منافع خود عمل می‌کردند. همچنین مسئولان ساواک با مطیع مطلق‌شان بودند، همانند نعمت... نصیری یا وابسته به انگلیس بودند همچون سرلشکر منوچهر هاشمی، سرلشکر ناصر مقدم، سرلشکر علی معتضد؛ یا وابسته به اسرائیل بودند، همانند پرویز ثابتی و... البته پرویز ثابتی با سیا نیز در رابطه بود. امثال دکتر عالیخانی وابسته به سیاست انگلیس و همگرا با آن بود.

وا و مردم:

تعطیلی برخی مساجد، تعطیل حسینیه ارشاد، تعطیل مسجد الجواد، مسجد هدایت و... تعطیلی برخی ناشران اسلامی مانند شرکت سهامی انتشار، انتشارات دارالفکر، انتشارات آذر... کانون ارشاد و...

دستگیری‌ها:

مراجع عظام حضرت امام (ره)، آیت‌ا...، سیدصادق روحانی، آیت‌ا...، سیدحسن قمی، آیت‌ا...، شیخ‌بهاء‌الدین محلاتی شیرازی و ... ؛ دستگیری صدها فقیه، مجتهد، روحانی، امام جماعت، واعظ، نویسنده، مترجم و ...؛ دستگیری هزاران کارگر، دهقان، استاد، دانشجو و دانش‌آموز.

به‌ویژه آن رعب و وحشت و ناامنی که پدید آورده بودند، علاوه بر ۶ هزار کارمند، ساواک ۲۰هزار منبع و مفتش داشت که در جای‌جای مملکت گزارش می‌دادند. ۵۳ میلیون برگ سند در سه‌ونیم میلیون پرونده از ساواک بر جا مانده است. درباره و در رابطه با حضرت امام (ره) ۸۲ جلد پرونده وجود دارد که در قالب مجموعه‌ای ۲۱ جلدی با عنوان امام خمینی در آینه اسناد ساواک منتشر شده است.

پیرامون علما تاکنون ۸۶ عنوان تحت‌نام کلی «به‌روایت ساواک» به نشر رسیده است. ساواک البته درباره رجال درباری و رخدادها، جریان‌های مهم و موضوعات اساسی به گردآوری اطلاعات می‌پرداخت. پیرامون رجال پهلوی تاکنون ۴۵ عنوان، زنان درباری ۱۰ عنوان و مطبوعات ۱۰ عنوان نشر گردیده است. در موضوع حوادث و وقایع شهرستان‌ها و رخدادها بالغ بر ۱۰۰ جلد کتاب منتشر شده است.

ساواک:

خاطرات رفیع‌زاده، نشر شاهد؛ خاطرات سرلشکر منوچهر هاشمی، داوری؛ خاطرات اصلان افشار، مصاحبه پاریس؛ شکنجه‌گران سخن می‌گویند، قاسم حسن پور؛ ساواکی، شاهد؛ خاطرات فردوست، ۲ جلد، مؤسسه مطالعات پژوهش‌های سیاسی؛ مصاحبه مستند با پرویز ثابتی؛ خاطرات پرویز ثابتی؛ خاطرات احمد احمد؛ خاطرات دکتر جواد منصوری؛ دانشنامه زندان، ۲ جلد، سوره مهر.

نمایشی که به جانباز مدافع حرم تقدیم شد

اجرای نمایش «آب برای ماهی‌ها» به کارگردانی امیر نوروزی به حاج امیرحسین نمیری، جانباز مدافع حرم تقدیم شد. حاج امیرحسین نمیری معروف به حاج‌اسماعیل، جانباز مدافع حرم در ششمین روز از جشنواره مهمان این نمایش بود و پس از پایان این نمایش با دست‌اندرکاران آن گفت‌وگو کرد. حاج‌اسماعیل نمایش آب برای ماهی‌ها را آغازی مناسب برای تئاترهای با موضوع شهدای مدافع حرم دانست و از اجرای این نمایش تقدیر کرد. نمایش آب برای ماهی‌ها نوشته رضا گشتاسب و به کارگردانی امیر نوروزی است که از گچساران در بخش صحنه‌ای این دوره از جشنواره تئاتر فجر حضور دارد.

افزایش آگاهی در انتخاب اسباب‌بازی

لیلا بابایی، دبیر نهمین جشنواره ملی اسباب‌بازی کانون پرورش فکری با تأکید بر این‌که در این روزها خانواده‌ها با آگاهی اسباب‌بازی انتخاب می‌کنند، گفت: سطح اطلاعات عمومی و آگاهی جامعه افزایش پیدا کرده و خانواده‌ها برای انتخاب اسباب‌بازی از کارشناس‌ها و متخصصان سؤال می‌کنند. وی در گفت‌وگو با ایرنا، گفت: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان جریانی را برای همه تولیدکنندگان اسباب‌بازی فراهم کرده است، امروز می‌بینیم که همه تولیدکنندگان بخش خصوص هم در نتیجه فعالیت‌های کانون، موضوع پرورشی، تربیتی و فرهنگی بودن اسباب‌بازی را مدنظر دارند. اسباب‌بازی‌ها معمولاً فکری هستند و موضوع پرورش فکر کودکان را پیگیری می‌کنند. به‌گفته دبیر نهمین جشنواره ملی اسباب‌بازی کانون پرورش فکری، تولیدکنندگان خصوصی حتی در انتخاب، اقباس، الگو گرفتن و واردات اسباب‌بازی‌های خارجی هم محصولاتی را انتخاب می‌کنند که حتماً ویژگی تربیتی و پرورشی داشته باشند که ویژگی‌های شناختی و روان‌شناختی کودک را تقویت کند.

